

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÖRGÜTÜ'NÜN KADIN HAKLARINA İLİŞKİN İNSAN HAKLARI BELGELERİ

Yusuf Çözeli [□]

İnsan haklarının tanınması, etkili bir güvence mekanizması ekseninde korunması ve geliştirilmesi bağlamında; bölgesel ve uluslararası düzlemde, bazı insan hakları örgütleri kurulmuştur. İnsan hakları alanında önemli çalışmalar yürüten bu örgütler bünyesinde, insan haklarının etkili bir şekilde korunabilmesi için, birçok insan hakları belgesi üretilmiş ve koruma mekanizmaları ile çeşitli organlar oluşturulmuştur. Bu çabaların temelinde, insan hakları ihlallerinin önlenmesi amacını görmek mümkündür.

26 Haziran 1945 tarihinde imzalanarak 24 Ekim 1945'te yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Şartı (BM Şartı) doğrultusunda faaliyet göstermekte olan Birleşmiş Milletler Örgütü (BMÖ), insan haklarının uluslararası düzeyde korunması ve geliştirilmesi yönünde çalışmaları olan etkin bir örgüttür. BMÖ bünyesinde, bu hususta üretilen onlarca insan hakları belgesi mevcuttur. BMÖ tarafından çeşitli alanlarda kabul edilen insan hakları belgelerinin önemli bir kısmı da kadın haklarına ilişkindir. Kadın haklarının geniş bir yelpazeye sahip çeşitli konular doğrultusunda düzenlendiği bu belgelerin temelinde, kadınların haklarının korunması amacının yer aldığı söylenebilir.

Bu çalışmada, BMÖ tarafından üretilmiş olan kadın haklarına ilişkin insan hakları belgeleri incelenmiş ve bu ekseninde, ilgili belgelerin kadın hakları anlamında ne tür düzenlemeler içerdiği araştırılmıştır. Çalışmada, ilgili insan hakları belgelerine yer verilirken, kronolojik bir sıralamayla hareket edilmiştir. Bu anlamda, BMÖ bünyesinde oluşturulan ilgili belgelerde, kadın hakları ile ilgili hangi aşamalardan geçildiği incelenmiş ve süreç içerisindeki yaşanan gelişmelere yer verilmiştir.

[□] Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kamu Hukuku Ortak Doktora Öğrencisi, (ysfczl@hotmail.com)